

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Prästavångsskolan åk 4-6 och fritidshem

2022-2023

Värdegrundsteamet, rev. 2022-07-01

Innehållsförteckning

1	Vision	3
2	Skolans värdegrund	3
3	Giltighet och ansvar	3
3.1	Planens giltighet	3
3.2	Ansvarig för planen	3
4	Skolans Värdegrundsteam	3
5	Utvärdering	4
5.1	Utvärdering av föregående plan	4
5.2	Utvärdering av främjande mål 21-22	4
5.3	Utvärdering av förebyggande arbete i grundskola, grundsärskola och fritidshem läsåret 21-22	6
5.4	Plan för utvärdering av nuvarande plan	7
5.5	Ansvarig för att årets plan utvärderas	7
6	Kartläggning	8
7	Främjande arbete i grundskola, grundsärskola och fritidshem	9
8	Förebyggande arbete i grundskola, grundsärskola och fritidshem	10
9	Delaktighet	11
10	Förankring av planen	11
11	Definitioner	12
11.1	Vad är kränkande behandling?	12
11.2	Diskrimineringsgrunder	12
11.3	Vad är mobbing?	12
12	Rutiner för akuta situationer	13
12.1	Elev kränker elev	13
12.2	Vuxen kränker elev	14
12.3	Vuxen kränker vuxen	14
12.4	Elev kränker vuxen	14
17	Ordningsregler för Prästavångsskolan	17

1 Vision

Vår skola har ett öppet och varmt arbetsklimat där goda relationer främjas. Goda relationer skapar trygghet och glädje i en verksamhet som i sin tur skapar en positiv arbetsmiljö.

Ett viktigt uppdrag är att få alla att känna sig välkomna och trygga i vår verksamhet, en skola för alla.

Utifrån den här grunden ska vår drivkraft vara att hitta olika vägar inom lärandet. Ge det stöd vi kan för att främja hälsa, självkänsla, ansvarstagande och nyfikenhet för ett livslångt lärande.

2 Skolans värdegrund

Alla som arbetar på Prästavångsskolan verkar för att främja elevernas lika värde och rättigheter. Skolan är en trygg verksamhet där arbetsro råder. I vår verksamhet ska all personal aktivt arbeta för att motverka alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Denna värdegrund vilar på Skollagen, LGR-22, Sveriges rikets lag och Barnkonventionen.

3 Giltighet och ansvar

3.1 Planens giltighet

Planen gäller från 1 juli 2022 t.o.m. 30 juni 2023.

3.2 Ansvarig för planen

Rektor för årskurs 4-6 Cecilia Westesson, genom skolans Värdegrundsteam.

4 Skolans Värdegrundsteam

Värdegrundsteamet består av representanter från skolans verksamheter och arbetslag, och träffas 1 gång/månad. Gruppen ansvarar för att skolans plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling hålls levande, att den följs upp och utvärderas. Även skolans arbete med elevrådet åligger gruppen.

Josefin Ekström
Ulrika Nilsson
Clara Andersson
Cecilia Blad
Joanna Emilson
Cecilia Wiik
Eva Olsson

Lärare åk F-3
Förstelärare åk F-3
Socialpedagog åk F-3
Förstelärare Fritids åk F-3
Socialpedagog åk 4-6
Förstelärare åk 4-6
Lärare åk 4-6

5 Utvärdering

5.1 Utvärdering av föregående plan

Under året har vi systematiskt arbetat med skolans värdegrund, med mål som grundar sig på föregående utvärderingar och på resultatet av våra olika kartläggningar.

5.2 Utvärdering av främjande mål 21-22

- *Elever respekterar andra människors egenvärde och kan leva sig in i och förstå andra människors situation (Lgr11)*
- *Elever tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling (Lgr11)*

Hit når vi genom att...

"...eleverna är delaktiga i planering av främjande aktiviteter på skolan och fritidshemmet genom elevråd, fritidsråd och Skol IF:s möten en gång/månad."

Ansvariga för elevrådet åk 4-6 har varit Kicki och Clara. Arbetet har löpt på enligt Värdegrundsteamets årsplan och möten har hållits 1 ggr/månad. Dagordning har skickats ut i förväg via mail och mötena har protokollförts och delgivits på K-mappen. Under året har klassrådets möten i åk 1-6 fortsatt att bli mer kooperativa. Detta har bidragit till att fler elever är mer delaktiga och på så vis haft möjlighet till större inflytande.

Vi ser att elevråden i det stora fungerar bra. Förbättringsområden är att ständigt föra en diskussion i arbetslagen kring formerna för och vikten av kontinuitet och kvalitet på klassråden. Vi har förbättrat strukturen i elevrådsrepresentanternas pärmar så de har lättare att hitta i dem och därmed också lättare att förmedla klassens synpunkter.

Skol-IF har arrangerat flertalet främjande aktiviteter, tillsammans med skolans hälsoråd, såsom t.ex. friluftsdagar under året. Skol-IFs representanter deltar i matrådets möten och framför där också klassens synpunkter både vad gäller mat och den fysiska och psykosociala miljön kring matsituationen. Skol IFs representanter som går i årskurs 5-6 hjälper även till att planera raster för hela skolan.

Prästa Tillsammans var ett större projekt som Hälsorådet tillsammans med Värdegrundsteamets startade under våren 2021. Alla elever och all personal var delaktiga i det förebyggande arbetet. Prästa-tillsammans var ett hälsoprojekt för hela Prästavångsskolan i syfte att höja elevernas välmående såväl fysiskt som psykiskt och därmed i förlängningen också öka måluppfyllelsen och välbefinnandet på skolan. Projektet föll väl ut och tillsammans arbetade klasserna och personalen så att vi kunde avsluta terminen med *Prästafesten*.

Den kommunala trivselankäten visar att tryggheten på skolan och raster fortsätter att öka, vilket vi arbetar hårt för. Frågor kring om det finns vuxna på skolan som eleverna kan prata med och att vi på skolan pratar om att alla har samma rättigheter ökar också varje år vilket vi i Värdegrundsteamet är stolta över.

”...elever och personal reflekterar regelbundet över sig själva i samtal och genom olika värderingsövningar. Elevernas forum för detta är t ex vid lektioner, klassråd, elevråd och fritidsråd. Personalen gör detta på arbetslagsmöten, pedagogiska konferenser, APT och Elevhälsoteam.”

För att systematisera värdegrundsarbetet ytterligare har Värdegrundsteamet konkretiserat *planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* i syfte att barnen ska bli mer insatta i vad planen innebär. Projektet *Elevernas likabehandlingsplan* innefattar ledorden GEMENSKAP, TRYGGHET, RESPEKT, SPRÅKBRUK OCH JÄMSTÄLLDHET. Under läsåret 2021-2022 arbetar vi med ett ord i taget för att skapa större förståelse och insikt hos varje barn kring vad orden innebär. Eleverna diskuterar i sina klasser vad exempelvis ordet trygghet innebär för dem och sedan har barnens förslag på trygghet sammanställts för att hela skolan ska arbeta mot samma mål. Arbetet har gett gott resultat för våra elever.

Personal diskuterar regelbundet händelser som inträffar i syfte att hitta förebyggande strategier.

Skolan har fortsatt att följa Skolkompaniets råd och synsätt på samarbetslärande och arbete i basgrupper. Klasserna arbetar också med metoden kooperativt lärande.

Resultatet av vår kvalitets- och trivselenkät visar att flertalet elever vet vad som förväntas av dem och vilka mål varje klass arbetar mot.

”...vi vid olika tillfällen under läsåret arbetar åldersblandat i tvärgrupper på hela skolan, för att lära känna varandra och för att främja ett gott klimat på skolan. Vi har vänskapsdagar, prästa-tillsammans, morgongympa, friluftsdagar, storsamlingar, Tigerjakt, Skoljogg, pysseldagar, elevens val etc.”

Utvärderingarna har visat att eleverna uppskattar den möjlighet exempelvis Vänskapsdagarna ger för att ge trygghet, relationer och trivsamt umgänge. Detta främjar i förlängningen elevernas studier. Att ha trygga välfungerande koncept skapar större tillgänglighet för alla. Årets vänskapsdag innebar olika stationer som elever skulle utföra tillsammans med sin fadderklass.

I projektet *Prästa Tillsammans* blev varje klass tilldelad en äldre fadderklass där de fick möjlighet att samarbeta två klasser tillsammans. Detta var mycket uppskattat vilket vi tog med oss i arbetet kring *Elevernas likabehandlingsplan*.

”...vi har rastaktiviteter under flera av veckans förmiddagsraster.”

Förslag till rastaktiviteter har förts via klassråden vidare till Skol IF. Personalen som ansvarar för rastaktiviteterna har använt sig av förslagen i planeringen.

Rastaktiviteterna har genomförts under läsåret och Lekoteket har varit öppet för utlåning av lekredskap. Vi har erbjudit aktiviteter under alla förmiddagsraster varje vecka. På måndagar har veckans lek erbjudits på första rasten för F-3. Denna lek, liksom rastaktiviteternas aktiviteter, har annonserats på anslagstavla i personalrummet. Då kan personal ta ett utskrivet

papper veckans rastaktiviteter och sätta upp i klassrummet. De lärare som har velat använda den i sin undervisning har kunnat använda det som tex. uppvärmning på idrotten. På detta sätt har elevernas lekrepertoar utökats. På onsdagar har skolans ledstjärnor (Skol IFs elevrepresentanter i årskurs 4-6) planerat och hållit i aktiviteterna själva men har haft närvarande vuxenstöd vid genomförandet. Rastaktiviteterna har uppskattats och fungerat bra till största delen. På grund av Covid-19 och andra omständigheter har aktiviteter ibland fått ställas in eller omstrukturerats. Detta har lett till att önskad kontinuitet inte alltid har kunnat uppnås.

”... fritidshemsavdelningarna har regelbundna gemensamma aktiviteter tillsammans, för att stärka ”vi-känslan” och för att all personal ska vara väl kända för alla barn.

Elevernas likabehandlingsplan har också varit en del av fritidshemmets arbete. Samtliga fritidshem har arbetat gemensamt med detta varje fredag. Fram till att restriktionerna för Covid-19 förändrades arbetade fritidshemmen enskilt med Elevernas likabehandlingsplan.

Vi ser ändå att våra aktiviteter främjar vi-känslan och kommer att fortsätta med detta långsiktiga arbete.

5.3 Utvärdering av förebyggande arbete i grundskola, grundsärskola och fritidshem läsåret 21-22

- ***Alla elever känner trygghet på rasterna***

Skolan har sedan något år tillbaka delat förmiddagsrasten till två tillfällen med 10 minuters mellanrum. Detta för att ha färre elever ute samtidigt och mindre trångt i korridorerna. Vi har på detta vis minskat konflikterna mellan de yngre och äldre eleverna samt för att början och slutet på rasterna ska vara tydligt för eleverna. Detta har inte varit synligt för alla tidigare, då rasterna har gått omlott. Nu är det lättare för eleverna att komma i tid till lektion.

Det är fler vuxna ute på rasterna och rastaktiviteter anordnas flera gånger i veckan. De planeras tillsammans med elevrådet och elevrådsrepresentanterna kommer med förslag. Vi har även förändrat schemat för rastvärdarna. Alla rastvärdarna har fått specifika områden på skolgården, så som ansvarig för fotbollsplan eller sandlådan, just för att synliggöra för eleverna att det alltid finns en vuxen tillgänglig. Under alla raster finns det också två rastvärdar som är ”helikopter”, dessa personer är ute med syfte att ha en överblick över hela skolgården för att kunna fånga upp de elever som behöver stöttning under rasterna.

Skolgården har rustats upp med ny bandyplan, ”Gaga-rink” och lekredskap. En förändring som gjorts är att lekredskap och bollar står utplacerade på skolgården vid rasternas start. Detta gör att det är lättare för barnen att komma i gång med lek. Vi ser att konflikter under rasterna minskat, då eleverna är mer utspridda och leker med varandra.

Det är viktigt att de konflikter som uppstår på rasterna tas på allvar. I tidigare utredningar har det framkommit att en del elever upplever att de inte blir lyssnade på och att personalen inte hjälpt till att reda ut konflikten på ett grundligt sätt. Detta har inte lyfts av barnen under 2021

vilket vi ser som något väldigt positivt eftersom detta tyder på att vuxnas hantering av konflikter har blivit bättre.

På elevråden har det framkommit vilka de ”röda zonerna” är utomhus, och där har de vuxna extra uppsikt. Detta har legat till grund för de olika ansvarsområden som nämns ovan.

- ***Alla elever och all personal använder ett uppmuntrande, positivt och trevligt språk***

Detta arbetas med genom att personal och elever ständigt diskuterar och aktualiserar normkritiskt förhållningssätt, regler, språk och skolans värdegrund – samsyn.

I alla klasser och grupper har vi ett fortlöpande arbete där vi för ett riktat språkfrämjande arbete, vi fokuserar på goda alternativ och det som är positivt.

Vi arbetar hela tiden för att det ska bli en självklarhet att både elever och personal hälsar på varandra, ger beröm, komplimanger och uppmuntrande kommentarer.

Värdegrundsteamet fortsätter att fördjupa sig i arbetet med språkbruket på skolan, en del i detta är arbetet med *Elevernas likabehandlingsplan*. All personal arbetar aktivt för att motverka tråkigt språkbruk genom att reagera och agera och att arbeta förebyggande i klasserna och i fritidshemsgrupperna. Tex genom övningar där man ger eleverna positiva ord att använda till varandra. Värdegrundsteamet bistår arbetslagen med dilemmafrågor att använda i sina arbetslagsdiskussioner tex kring språkbruk så att vi vuxna får en gemensam grund/ kunskap att stå på. Värdegrundsteamet har upprättat en digital kunskapsbank och fysiskt material finns för pedagoger att använda sig av. I gruppen arbetar vi aktivt med hur vi kan arbeta för en interkulturell skola där mångfalden berikar lärandet.

5.4 Plan för utvärdering av nuvarande plan

Utvärdering sker genom...

- kvalitets- och trivselenkäter till alla elever en gång per termin (både grundskola och fritidshem)
- samtal med elevrådet
- samtal med eleverna på fritidshemmet
- samtal med föräldrarådet
- personalens utvärdering av målluppfyllelse i slutet av läsåret

5.5 Ansvarig för att årets plan utvärderas

Värdegrundsteamet på uppdrag av rektor Cecilia Westesson.

6 Kartläggning

✓ **Kartläggning med personal och elever**

Kartläggning sker löpande via elevrådet och i utvalda elevgrupper, men också med personal på bl. a. APT och vid kompetensutvecklingsdagar.

✓ **Prästavångsskolans kvalitets- och trivselenkät, kombinerad med Östra Göinge kommuns övergripande undersökning- för skola**

Genomförs med alla elever i slutet av varje termin. Värdegrundsteamet har upprättat en egen trivselenkät för förskoleklassen eftersom den kommunala enkäten var något avancerad för det åldersspannet.

✓ **Prästavångsskolans kvalitets- och trivselenkät, kombinerad med Östra Göinge kommuns övergripande undersökning - fritidshem**

Genomförs med alla inskrivna barn på fritidshemmet i slutet av varje termin.

✓ **Djupintervjuer**

Djupintervjuer i klasser är en del av det systematiska kartlägningsarbetet som görs. Efter sammanställning och analysarbete kan olika åtgärder eller insatser bli aktuella.

✓ **Röda och gröna zoner**

Röda zoner (dvs. vilka riskområden som finns utomhus) samt gröna zoner (på vilka områden som eleverna gärna vistas på, på rasterna). Zonerna diskuteras under klassråd och i samband med detta klassråd görs en trygghetsvandring på skolgården, där man diskuterar dem i verkligheten. Klassrådsrepresentanterna redogör sedan på elevråden och därefter görs sedan en sammanställning av röda och gröna zonerna.

Värdegrundsteamet analyserar resultatet och informerar skolans personal. De röda och gröna zonerna sätts upp i personalrummet tillsammans med rastvärdsschemat.

7 Främjande arbete i grundskola, grundsärskola och fritidshem

Mål 2022–2023

- *Elever respekterar andra människors egenvärde samt deras kroppsliga och personliga integritet (Lgr22)*
- *Elever tar avstånd från att människor utsätts för våld, förtryck, diskriminering och kränkande behandling samt medverkar till att hjälpa andra människor, kan leva sig in i och förstå andra människors situation (Lgr22)*

Hit når vi genom att...

- eleverna är delaktiga i planering av främjande aktiviteter på skolan och fritidshemmet genom klassråd, elevråd, fritidsråd och Skol IF:s möten.
- elever och personal reflekterar regelbundet över sig själva och gruppen, i samtal och genom värdegrundsarbete.
- alla vuxna är goda förebilder.
- vi vid olika tillfällen under läsåret arbetar åldersblandat i tvärgrupper, årskursvis, F-1, 2-3, 4-6 och *hela skolan*, för att lära känna varandra och för att främja ett gott klimat på skolan. Vi har vänskapsdagar, hälsovecka, morgongympa, friluftsdagar, Prästa-tillsammans, Skoljogg, temadagar, elevens val tillsammans etc.
- vi har rastaktiviteter under veckans förmiddagsraster.
- fritidshemsavdelningarna har gemensamma aktiviteter över avdelningsgränserna och eleverna ges möjlighet att leka med kamrater på andra avdelningar.
- Arbetet med *Elevernas likabehandlingsplan* är en viktig del för att nå dessa mål. Att skapa förståelse för olika människor och träna på kritiskt tänkande kring saker som diskuteras, skapar en tryggare skola.
- Arbetslagen diskuterar värdegrundsfrågor på alla arbetslagplaneringar, där syftet är att lyfta de goda exempel som vi ser i det dagliga arbetet.

Utvärdering och uppföljning sker genom...

- enkät till elever i slutet av höst- och vårterminen.
- arbetslagens verksamhetsutvärdering i slutet av varje termin.
- elevråd och föräldraråd
- APT
- att Värdegrundsteamet utvärderar efter varje genomförd aktivitet och inför revidering av likabehandlingsplanen 1ggr/år.

8 Förebyggande arbete i grundskola, grundsärskola och fritidshem

Mål 2022-2023

- *Alla elever känner trygghet och gemenskap i våra gemensamma lokaler och på skolgården.*

Hit når vi genom att...

- att vi vid höstterminens första kvartal och vårterminens första kvartal fokuserar kring trygghetsarbetet. Hur vi ska forma vårt trygghetsarbete/rutiner planeras på uppstartsdagarna. Varje termin startar med en trygghetsvecka där all kraft läggs på att trygga in eleverna i gemenskapen och i rutinerna. Trygghetsarbetet skall fortgå under hela läsåret då det är en väg till högre måluppfyllelse. Basgrupperna kan användas i detta arbete.
- personal och elever ständigt diskuterar och aktualiserar normkritiskt förhållningssätt, regler, språk och skolans värdegrund – samsyn.
- Samtliga konflikter som uppstår på rasterna tas på allvar och utreds utifrån individuellt behov. Vi kommer också under läsåret att dela upp lunchrasten för att se om även detta kan öka tryggheten på rasterna. Vilket innebär att F-3 eleverna och 4-6 eleverna inte möts i det helt fria utan samverkan över skolenheterna kommer bli mer aktivt planerade.
- De vuxnas uppdrag/roller ute på rasterna, såsom rastvärd, har förtydligats. Rastaktiviteter anordnas flera gånger/vecka. De planeras och genomförs tillsammans med Skol-IF. Aktiviteterna genomförs av ansvarig personal tillsammans med Ledstjärnorna. Ledstjärnorna är elever i år 4-6 som genom Rörelsesatsningen i skolan fått ledarutbildning för att kunna genomföra tex rastaktiviteter. Lärarpersonal har fått utbildning genom Skåneidrotten och rörelsesatsningen.
- En gemensam ikon, en tipsbank, finns på vår plattform "K-mappen" där alla är välkomna att bidra med värdegrundsövningar som kan användas i klassernas värdegrundsarbete.
- Materialet Gnissel i klassen används av en del lärare och vi i Värdegrundsteamet tror att detta material kan vara en hjälp i arbetet med att skapa trygghet och gemenskap i klassen. Vi har köpt in materialet för att nu kunna använda det i verksamheten. Materialet finns till utlån hos Socialpedagog.
- Värdegrundsteamet fortsätter fördjupa sig i hur man på skolan arbetar mot rasism och utanförskap. För att nå dit är värdegrundsarbete, normkritiskt förhållningssätt och dialogbaserad pedagogik viktigt. Fortsätter arbeta för gemenskap, stärka relationer, "innanförskap" och lika värde – nyckeln för att nå en trygg skola.

En del i vårt fortsatta arbete mot en tryggare skola är Värdegrundsteamets fortsatta arbete med Eleverna likabehandlingsplan. Vi har investerat i materialet "Bråka smartare" som hela skolan kommer att arbeta med samtidigt. Vi har valt samma struktur som när vi implementerade våra ledord eftersom att vi såg att det gav bäst effekt så.

- ***Alla elever och all personal använder ett uppmuntrande, positivt och trevligt språk.***

Hit når vi genom att...

- att vi under hela läsåret fokuserar kring språkbruk. Hur vi ska forma vårt arbete kring språkbruk på skolan ska analyseras i arbetslagen och där efter läggs upp en planering för vad som ska genomföras. Representanterna i Värdegrundsteamet kan bidra med kunskap och idéer vid denna planering. Värdegrundsteamet kan genom socialpedagog medverka på dessa planeringar om så önskas.
- personal och elever ständigt diskuterar och aktualiserar normkritiskt förhållningssätt, regler, språk och skolans värdegrund – samsyn.
- vi för ett riktat språkfrämjande arbete, där vi fokuserar på goda alternativ och det som är positivt. Det är en självklarhet att både elever och personal alltid hälsar på varandra, ger beröm, komplimanger och uppmuntrande kommentarer.

9 Delaktighet

Eleverna är delaktiga i arbetet bl.a. genom att diskutera aktuella frågor på klassråden/elevråd, utvärdera aktiviteter, svara på enkäterna samt diskutera fram innehållet kring arbetet med Elevernas likabehandlingsplan.

Personalen är delaktig genom att stödja vid klassråd samt diskuterar vid APT, pedagogiska konferenser och elevhälsomöten. Skolans Värdegrundsteamet ansvarar för det systematiska värdegrundsarbetet och att planen årligen följs upp och revideras.

Föräldrarna är delaktiga genom att svara på enkäter samt genom diskussioner via föräldrarådet på skolan.

10 Förankring av planen

Personal – information om planens innehåll ges vid uppstartsdagarna på vår- och hösttermin, pedagogiska konferenser och APT.

Elever – information om planens innehåll tas upp på elevrådets möten och klassläraren ansvarar för att planen implementeras i klasserna utifrån Värdegrundsteamets projekt.

Föräldrar – information om planens innehåll ges vid föräldramöte samt vid föräldraråd. Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ligger tillgänglig på skolans hemsida.

11 Definitioner

11.1 Vad är kränkande behandling?

Begreppet kränkande behandling används som ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar och trakasserier. En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen av en kränkning och att denna upplevelse alltid måste tas på allvar.

Att kränka betyder att man uppträder så att en annan persons värdighet förminskas.

Att trakassera betyder förfölja och/eller plåga.

Skolan och fritidshemmet ska aktivt motverka alla former av kränkande behandling och diskriminering (orättvis behandling) på följande punkter:

Kränkningar kan vara:

Fysiska – exempelvis slag och knuffar.

Verbala – exempelvis uttalade hot eller nedsättande ord.

Psykosociala – exempelvis utfrysning eller ryktesspridning.

Kan finnas i text eller på bild – exempelvis klotter, brev, lappar, e-mail, sms/mms eller via sociala medier.

11.2 Diskrimineringsgrunder

Kön: att någon är flicka eller pojke.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Att vara som det motsatta könet är enligt normen.

Etnisk tillhörighet: Att tillhöra eller komma ifrån ett visst land eller viss folkgrupp.

Religion eller annan trosuppfattning: Att tro på en gud eller något annat som innebär en viss livsstil och vissa traditioner.

Funktionsnedsättning: Att ha en nedsatt förmåga.

Sexuell läggning: Att älska någon av samma kön, motsatt kön eller båda könen.

Ålder: Hur gammal du är, ung eller gammal.

11.3 Vad är mobbing?

Mobbing är ett specialfall av annan kränkande behandling.

När en eller flera individer upprepade gånger och över tid blir utsatta för negativa handlingar från en eller flera individer. Det kan också innebära en viss obalans i styrkeförhållandet.

Negativa handlingar betyder att man tillfogar eller försöker tillfoga någon annan skada eller obehag.

Obalans i styrkeförhållandet betyder att den som blir utsatt kan ha ett fysiskt eller psykiskt underläge.

12 Rutiner för akuta situationer

Så snart skolan får kännedom om att någon har eller riskerar att utsättas för diskriminering eller kränkande behandling, skall en anmälan skrivas och utredning sättas igång.

12.1 Elev kränker elev

Bedömning av situationen

Det är viktigt att skilja på bråk mellan två eller flera individer, diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

Vid **bråk mellan två eller flera individer** hjälper närvarande personal eleverna att reda ut problemet. Det kan vara hjälp till självhjälp eller samtal med inblandade elever.

När en elev känner sig **diskriminerad, trakasserad** eller **kränkt** ska detta utredas oavsett hur vetskap om fallet har framkommit.

När en allvarlig kränkning skett, exempelvis om kränkningen innefattat våld, planerar klasslärare med vårdnadshavare för återgång till skolan. Rektor och Elevhälsoteamet kopplas in. Vill eleven att personal möter upp eleven på morgonen efter, kan klasslärare ta hjälp av Elevhälsoteamet för att återgången blir så trygg som möjligt. Klasslärare kan även i samråd med eleven erbjuda samtal med kurator eller socialpedagog för att ge utrymme att prata om händelsen i anslutning till återgång.

Grundskola F-6

En anmälan ska alltid göras skriftligt till rektor (se bilaga E). **Den personal som får ärendet till sig ansvarar för att anmälan görs** till ansvarig rektor (för den utsatta), och ansvarar för att berörda vårdnadshavare informeras om att en anmälan är gjord.

1. Rektor beslutar vem som ska göra utredningen (detta åläggs oftast anmälaren). Enskilda samtal och/eller gruppsamtal genomförs med de inblandade för att reda ut situationen.
2. Klasslärare/ansvarig pedagog på fritidshemmet tar kontakt med föräldrar.
3. Beslut om åtgärd tas gemensamt med de berörda.
4. Uppföljningssamtal sker med de inblandade. Ansvariga är de lärare/pedagoger/annan som genomfört det inledande kartläggningssamtalet.
5. Om ingen ändring sker - möte med rektor, berörd personal, föräldrar och elev.
6. Rektor ansvarar för att polisanmälan/socialtjänstanmälan görs vid misshandel eller annan allvarlig kränkning.
7. Rektor informerar huvudman.

Steg 1-4 dokumenteras av berörd personal för framtida behov av uppföljning (se bilaga F). Dokumentation förs vidare till ansvarig rektor och huvudmannen.

Grundsärskola

Misstänks kränkningar, trakasserier eller diskriminering i grundsärskolan följs samma ärendegång som ovan (*Grundskola F-6*).

Fritidshemmet

Misstänks kränkningar, trakasserier eller diskriminering på fritidshemmet följs samma ärendegång som ovan (*Grundskola F-6*).

12.2 Vuxen kränker elev

All personal på Prästavångsskolan är skyldiga att anmäla till skolledningen om man får kännedom om att personal diskriminerar, trakasserar eller kränker elever.

1. Rektor samlar information om händelsen.
2. Rektor och någon av rektor utsedd person, genomför enskilda samtal med de inblandade.
3. Berörd förälder kontaktas. Facklig representant meddelas angående den vuxne.
4. Uppföljning sker inom en vecka.
5. Rektor dokumenterar steg 1-4 (se bilaga F).
6. Rektor informerar huvudman.

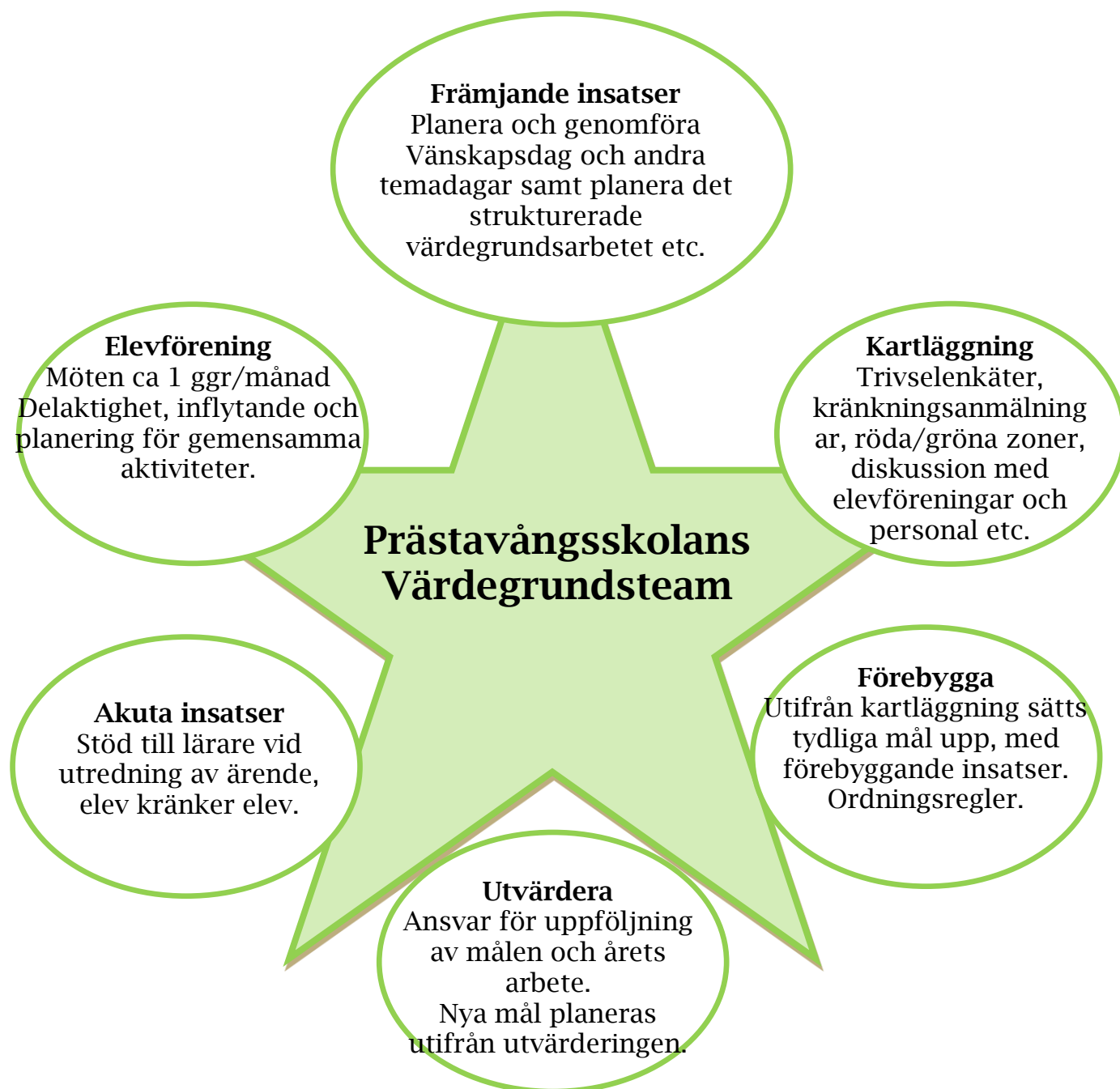
12.3 Vuxen kränker vuxen

Rektors ansvar och agerar utifrån arbetsmiljölagen, www.av.se

12.4 Elev kränker vuxen

Rektors ansvar. Se arbetsmiljöplan och skollag för åtgärder. Vuxen ska alltid uppträda professionellt mot elev och får absolut inte ”ge igen”. Att ”ge igen” betecknas som vuxen kränker elev.

Värdegrundsteamets uppdrag

Värdegrundsteamets årsplan

JANUARI, FEBRUARI, MARS

(Januari) Implementering av Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling sker löpande under läsåret.

(Februari)

Kartläggning och återkoppling Trivselenkät.

(Mars) Planeringsdag, halvdag.

APRIL, MAJ, JUNI

(April)

(Maj) Vänskapsdag, Revidering av ordningsregler.

(Juni)

Terminsutvärdering. Revidering av Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

(Oktober) Kartläggning med elever, röda/gröna zoner.

(November)

Planeringsdag, halvdag.

(December) Utvärdering av Värdegrundsteamets mål.

(Juli)

(Augusti) Uppstart - trygghetsvecka, nyval till elevråden.

(September)

Elevrådspresentation i klasserna. Kartläggning och återkoppling trivselenkät.

OKTOBER, NOVEMBER, DECEMBER

JULI, AUGUSTI, SEPTEMBER

Ordningsregler för Prästavångsskolan

med stöd av skollagens 5 kap. - Trygghet och studiero

Grundskola F-6 – Grundsärskola - Fritidshem

Ordningsregler för Prästavångsskolan

❖ Jag ger mig själv och andra arbetsro

Jag räcker upp handen när jag vill säga något.

Jag lyssnar när andra pratar.

Jag kommer i tid till lektioner och andra planerade aktiviteter.

❖ Jag visar respekt för andra

Jag vårdar mitt språk och är trevlig mot andra.

Jag behandlar andra så som jag själv vill bli behandlad.

❖ Jag tar ansvar för vår gemensamma skolmiljö

Jag är rädd om mina egna, andras och skolans saker.

Jag går inomhus.

Jag håller ordning på mina saker och lägger dem på avsedd plats.

Jag pratar lugnt med mina bordsgrannar, och äter i lugn och ro i matsalen.

❖ Jag är ute på rasterna och håller mig inom skolans område

Jag tänker på min hälsa, är ute och får frisk luft, och rör på mig.

Jag använder inte mobiltelefon på rasterna.

❖ Jag lämnar godis, pengar, värdesaker och farliga saker hemma

Personliga saker som jag tar med mig till skolan, ansvarar inte skolan för.

5 kap. Trygghet och studiero

Disciplinära och andra särskilda åtgärder (enligt 6§-16§ samt 22§-24§)

Allmänna befogenheter för rektor och lärare

Rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

Enligt de förutsättningar som följer av 7-23 §§ får det beslutas om utvisning, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering vid en annan skolenhet, avstängning och omhändertagande av föremål.

En åtgärd enligt första eller andra stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Utvisning ur undervisningslokalen

I grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan får en lärare visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av ett undervisningspass, om

1. eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt, och
2. eleven inte har ändrat sitt uppförande efter uppmaning från läraren.

Kvarsittning

Under samma förutsättningar som i 7 § får en lärare eller rektor i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan besluta att en elev ska stanna kvar i skolan under uppsikt högst en timme efter att skoldagens undervisning har avslutats eller infinna sig i skolan högst en timme innan undervisningen börjar.

Utredning

Om en elev i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt

olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare.

Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 8 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Skriftlig varning

Efter en utredning enligt 9 § första stycket får rektorn besluta att tilldela eleven en skriftlig varning. En sådan varning ska innehålla information om vilka åtgärder som kan komma att vidtas om eleven inte ändrar sitt beteende.

Elevens vårdnadshavare ska informeras om rektorns beslut.

Tillfällig omplacering

I förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan får rektorn besluta att en elev ska följa undervisningen i en annan undervisningsgrupp än den eleven annars hör till eller undervisas på annan plats inom samma skolenhet om åtgärderna som gjorts efter en sådan utredning som avses i 9 § första stycket inte varit tillräckliga eller om det annars är nödvändigt för att tillförsäkra de andra eleverna trygghet och studiero.

Elevens vårdnadshavare ska informeras om rektorns beslut.

Endast om det finns synnerliga skäl får en åtgärd som rektorn vidtagit med stöd av första stycket gälla under längre tid än två veckor. Åtgärden får dock inte gälla för en längre tid än fyra veckor.

Tillfällig placering vid en annan skolenhet

Om åtgärder enligt 12 § inte är tillräckligt ingripande eller på grund av andra omständigheter inte är möjliga att genomföra, får rektorn besluta att en elev tillfälligt ska följa undervisningen vid en annan skolenhet.

Beslutet om en sådan tillfällig placering fattas gemensamt med rektorn vid den mottagande skolenheten. Elevens vårdnadshavare ska informeras om beslutet innan placeringen genomförs.

Endast om det finns synnerliga skäl får en åtgärd som rektorn vidtagit med stöd av första stycket gälla under längre tid än två veckor. Åtgärden får dock inte gälla för en längre tid än fyra veckor.

Avstängning i vissa obligatoriska skolformer

I grundskolan, specialskolan och sameskolan får rektorn besluta att stänga av en elev helt eller delvis om

1. det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero,
2. syftet med åtgärder enligt 7, 8 och 11 §§ inte uppnåtts eller det finns andra särskilda skäl med hänsyn till elevens beteende, och
3. eleven erbjuds kompensation för den undervisning som han eller hon går miste om på grund av avstängningen.

Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt första stycket.

Ett beslut om avstängning gäller omedelbart om inte annat beslutas.

Avstängningstid i vissa obligatoriska skolformer

Ett beslut enligt 14 § får innebära avstängning endast under den tid som behövs för en skyndsamt utredning av vilka andra åtgärder som kan behövas.

En elev får inte stängas av för en längre tidsperiod än en vecka och inte heller vid fler tillfällen än två gånger per kalenderhalvår.

Inhämtande av yttrande och information till berörda

Innan rektorn beslutar om avstängning enligt 14 § ska eleven och elevens vårdnadshavare beredas tillfälle att yttra sig.

Rektorn ska informera huvudmannen när han eller hon har fattat ett beslut om avstängning.

Om eleven är under 18 år ska även socialnämnden informeras om beslutet.

Omhändertagande av föremål

Rektorn eller en lärare får från en elev omhänderta föremål som används på ett sätt som är störande för utbildningen eller som kan utgöra en fara för säkerheten i denna.

Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt första stycket.

Denna paragraf gäller inte för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare.

Ett föremål som har omhändertagits enligt 22 § ska återlämnas till eleven senast vid den tidpunkt skoldagen är slut för eleven. Om eleven vid upprepade tillfällen tagit med sig föremål som omfattas av 22 § eller om det med hänsyn till föremålets beskaffenhet finns särskild anledning att inte återlämna det, behöver dock inte föremålet lämnas tillbaka förrän elevens vårdnadshavare har informerats om omhändertagandet. Ett omhändertagande får inte bestå längre än till och med fjärde dagen efter verkställandet av omhändertagandet.

Om ett föremål som har omhändertagits enligt 22 § kan antas bli förverkat enligt 36 kap. 3 § brottsbalken, 6 § narkotikastrafflagen (1968:64), 5 § lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål, 5 § lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel, 9 kap. 5 § vapenlagen (1996:67) eller 5 § lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor, ska rektorn eller den som rektorn har bestämt skyndsamt anmäla omhändertagandet till polismyndigheten. Omhändertagandet får i dessa fall bestå tills frågan om föremålet ska tas i beslag har prövats.